

PRYS DER INSERTIE.

15 centiem den drukregel.
40 centiem de reklamen.
Alle toezending van brieven, geld, moet ons vrachtyr worden.

Wekelyks verschynende Woensdag en Zaterdag, by den Opsteller- Uitgever, HEN. DE COCQ-CRETEN, te St-Truiden.

HET REGT

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

ABONNEMENT PRYS:

Table with subscription rates: Voor de Stad 5 fr per jaer, 3 fr. per 6 maanden, 1-75 fr. per trimester. Voor Buiten 6 fr. per jaer, 3-50 per 6 maanden, 2 fr. per trimester.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

AEN DE KONSERVATIEVE PARTY.

De rampzalige politiek van het kassiel-ministerie, die ons geliefd vaderland naer den afgrond heendryft, moet ieders oog openen. De aenstaende samenstelling van den Senaet beurt nog de hoop op van ons land te verlossen van een beheer dat voor geene ongerechtigheid, voor geen geweld, voor geen ongelijkjens de catholyken terugdeinst.

Het princip dat het maconniek liberalismus thans in de kamer voorbrengt, volgens hetwelk het aen den Staet de magt wil toekennen van testamenten te breken, in te palmen, te overweldigen en er alleen, zelfs door eene terugwerkende aktie, over te beschikken, is in onze oogen eene zoo hatelike roovery, dat wy niet verstaan hoe men zulke gedrochtelykheden durft voorbrengen.

Men ontneemt ons alles! De Staet neemt de plaets in der persoonlyke en kollektieve vryheden; 't is juist gelyk de grootste advokaet van Frankryk, als hy pleitte tegen de beroving door Napoleon III van de goederen der familie d'Orleans, zeer wel zegde: « Het is de gevallen koninglyke familie niet die ik verdedig, 't is de maetschappy! Als gy den eersten stap zult gedaen hebben, zult gy niet meer blyven staen, en na de prinsen uitgestroopt te hebben, zult gy ook de burgers uitstroopen. »

Het maconniek liberalismus is op goeden weg; het zal zich meester maken van al wat het zal noodig hebben om zyne heillooze ontwerpen te verwezenlyken. Het zyn het onderwys en de opvoeding der jeugd alleen niet die men aen het vaderlyk gezag wil onttrekken om er den staet alleen oppermeester van te maken, maar 't is het regt dat getroffen wordt van alle partikulieren, die nooit meer zeker zullen zyn over de wettelyke uitvoering van hunnen wil.

Als de Staet de plaets inneemt van den individu, dan hebben wy het socialismus in

den vollen zin des woords. Want wat belet ons in het socialismus te vervallen? 't is de eigendom, het regt van iets in eigendom te bezitten.

Als de Staet, door een afschuwelyk despotismus, er de hand oplegt, slobberen wy lings in den afgrond van het Communismus. De Staet zal alleenheerscher zyn; hy zal het geld der catholyken kunnen gebruiken om hun het geloof af te nemen, om de jongheid te bederven en het land in den afgrond van alle rampen noer te storten.

Vooruit dan, Kiezers! Geeft al wederom het voorbeeld aen het land gelyk gy zoo dikwyls gedaen hebt, en gy zult niet alleen eenen onschalbaren dienst bewyzen aen Godsdienst, Grondwet en Vaderland, maer tevens voor uw eigen welzyn, voor uwe eigene vryheid, voor uw eigen geluk werken.

EENE VRAEG.

Willen onze ministers het Vrye Onderwys, ja of neen? Indien zy zeggen neen, hunne antwoord zal gelykvoormig zyn aen hunne daden; indien zy zeggen ja, dan antwoorden wy parlementarisch: CY LIEGT EN AEN! Inderdaed wat vereischt de vryheid van onderwys? wanneer onze Grondwet ons deze vryheid waergebord heeft, eerbiedigde zy der Belgen regt van te studeren waer zy willen, in Belgie of ten vreemde, en terzelfder tyd schonk zy hun het regt van te onderwyzen. Maer indien ik van wege en door de Grondwet het regt heb van te leeren waer ik wil en van te onderwyzen, mag ik volgens en door de Grondwet beuzen stichten ten voordeele dezer die zullen zulke of andere studien doen in Belgie of ten vreemde, in zulke universiteit of in eene andere welke ik wil aenwyzen, ten einde de hogere studien te vergemakkelijken. Ik mag met myx geld de verdediging en de verregtveerdiging myns geloofs handhaven onder de borgstelling dezer die MYX GELD WETTIG GEERFD hebben. De bepaling van de hoedanigheid der studien is innig verbonden met de bepaling van het gesticht waer de studien moeten gedaen worden. Men kan het eene zonder het andere niet toelaten.

De vryheid van onderwys veronderstelt dus de vryheid, het regt van te leeren waer men wil. Maer omdat ik vry ben van te studeren waer ik wil, heb ik gewis het regt niet van my te bedienen van een anders goed, om aen iemand onderwys te geven of te bezorgen; zoo ook het regt van te studeren waer ik wil, geeft my het regt niet van te studeren waer ik wil met een anders goed.

Gy, ministers, gy erkent het regt van stichten; dus willen of niet moet gy erkennen het regt voor den stichter van het gesticht te bepalen, aen te duiden, ofwel aen dezen die met de studiebeurs begastigd is, het regt van te studeren waer hy wil, wanneer de stichter het

gesticht niet zelf bepaeld heeft.

Dus wanneer onze ministers de beurzen willen onttrekken aen de universiteit van Leuven, treden zy onder de voeten een dubbel regt: zy miskennen de wet welke de stichter hier beuzen gevolgd heeft, en onze Grondwet welke die stichtingen bekrachtigd heeft.

Het wetsontwerp dat wy bestyden bereidt ons dan eene rooverswet, eene wet die de grondslagen van het burgerlyke regt verscheurt, eene wet die een voorregt instelt ten voordeele der gestichten van den staet, ten nadeele der gestichten van het Vrye Onderwys, dewyl, krachtens dat ontwerp, de staet volkomen meester zal zyn van al de beurzen of fondation.

En de Belgen ten allen tyde zoo aengekeleefd aen hunne vryheden, zouden nog langer ministers verdragen die hunne vryheden en hunne regten zoo schaemteloos in den modder vermaachten! Kiezers, wat denkt gy er van?

Het ministerie zit in de krot. Het durft niet achteruittrekken en het gaat niet vooruit. Men stelt de kabinetstwestie nog niet voor, maer men doet door het Journal de Liege aankondigen dat het wetsontwerp op de studiebeurzen wel zou kunnen teruggedrooken worden.

Wat gaat M. Bara daervan zeggen? Verslag en redevoering, persoonaliteiten, verwytingen, groote historische opzoekingen, zou dan dit alles van de brug in het water vallen? M. Bara moet dat onmogelyk gelooven. Zyn eerste parlementaire veldslag zou hem dan niets anders berokkend hebben dan de vyandschap zelfs van zyne vrienden der universiteit, en bewezen hebben dat het geweten van M. Bara nog al elastiek is.

Ziehier een voorbeeld van de regtveerdigheid in het ontwerp der studiebeurzen:

« Een burger verklaert op de formeelste manier, in een fondatie-akt, dat hy eene studiebeurs instelt van 500 frs., voor het studeren in de wysbegeerte, gedurende vier jaren, aen de hoogeschool van Leuven. Men zal geene rekening houden van dien wil! Men zal het geld aen dezen of genen leerling kunnen geven en deze leerling kan gaen studeren waer hy wil. Dat is de wyziging Orts, nogmaels gewyzigd door de centrale sectie. Die wyziging zegt onderdaet: « dat, welk oot de bepalingen zyn van den fondatie-akt, de beursstudent de faculteit heeft van in een openbaar of gepriiveerd gesticht naer verkiezing te studeren. »

Met dien tekst is de twyfel niet mogelyk. Het is de wet welke sticht, zoo als Bara en Tesch gezegd hebben en de burger, die eene fondatie maakt, heeft enkel het regt om te betalen. Wat dankt u van die wet? Zonder twyfel is de vryheid van den

leerling iets dat niet te verwerpen is; maer als de vryheid van den stichter, van den weldoener verdwynt, waerheen gaen wy dan? Waerom degene die geeft van zyne vryheid berooven? Is dat regtveerdig? Een burger maekt eene beurs met inzicht om aen een Catholiek gesticht laten te studeren, omdat hy daerin vertrouwen heeft, en gy gebruikt het geld om te laten studeren in een gesticht waer men goddeloosheden leert!... Maer dat is de omverping van alle denkbeelden van regt en billikheid.

DE OORLOG.

De taet der dagb'aden die den vrede voorspellen is weinig geruststellend als men eenen oogslag werpt op al wat er thans in Europa omgaet.

Keizer Alexander zegde onlangs aen eene deputatie: « Ik hoop nog dat men tot geen algemeen oorlog zal komen; maer moest zulks gebeuren, ben ik zeker dat wy, met de hulp Gods, de grenzen van het ryk en der provincien die er onverbreekbaer aen verbonden zyn, zullen weten te handhaven. » Kan men na zulke woorden tellen op toegevingen aen Polen? Kan men gelooven dat alle gevaer voorby zy?

Ook wordt het leger te land en te zee versterkt, elke fortifikatie heropgemaekt. De derde bataillon Grenadiers worden op voet van oorlog gezet; de vierde bataillons van de 1^e, 2^e, 3^e en 5^e reserve-divisie worden in reserve-regimenten herschapen. En hetgeen nog meer wil zeggen is dat alle soldaten, in onbepaald verlof, deel makende van de vier eerste korpsen van het werkende leger, teruggeroepen en op voet van oorlog gezet worden.

Volgens eenen brief uit Stockholm, 1 mei, wil de bevolking dat er een of- en defensief verbond met Denemarken gesloten worde. Overal hoort men zeggen dat Finland aen Zweden moet teruggegeven worden.

In Denemarken heeft het gouvernement besloten het gotal soldaten van ieder bataillon van 200 op 800 te brengen.

Te Berlin, in de gouvernementele kringen, heeft men de overtuiging dat er gewichtige moeijelykheden op handen zyn; maer men hoopt met Oostenryk eene toenadering voor te bereiden.

Eene korrespondentie van Francfort luidt als volgt: « De politieke dampkring is zoo vol poeijer, dat zelfs de kooplieden van prenten het in den neus krygen. Het volk stroomt naer de vensters achter welke men grenadiers van de oude fransche wacht ziet vlugten voor de ruitery van Blucher. » De militaire gazetten van Pruisen zyn met bevreest voor eenen oorlog met Frankryk, en

LIVARDA

Door HUB. DE COCQ-CRETEN.

(TWEDE DEEL.)

XXIII.

Na eenige dagen diepe verstomming en onbewustheid kwam toch eindelyk Livarda tot haer zelve weder. O, was het eerste woord dat zy sprak, o-hoe kunnen de menschen toch zoo boos zyn! Eene zonderlinge krankzinnige bevond zich in het tuchthuis. Eene lange statige dame, rank van leest, blauwe oogen, pikzwart haar, langwerpig gezicht en uitnemend bleek en afgetrokken van gelacet, wandelde gedurig den huize rond en vroeg aen al die zy aentrol: wel, wat nieuws? Zyn al de sluizen getrokken? En altyd gedurig hetzelfde: wel, wat nieuws? Zyn al de sluizen getrokken? Nu en dan kwam haer een heer, zoo als zy van een dertig jaer, bezoeken; en dan vloog zy hem aen den hals en vroeg zy hem schreijend: « wel, zyn al de sluizen getrokken? » Dikke tranen rolden langs zyne wang en in het heengaan zuchtte hy zoo naer: arme moeder! daer is geene genezing meer te hopen?

Ik weet niet welke zonderlinge aentrekking reeds van de eerste dagen, tusschen haer en Livarda bestond. Zyt gy ook krankzinnig? vroeg zy aen Livarda; hebt gy ook al de sluizen doen trekken? — Hoe al de sluizen? streefde Livarda haer met de hand over het hoofd. —

Ja, al de sluizen; want de rivieren zyn zoo diep en de stroom is zoo snel. Toe! riep zy, trek dan! trek dan! al de schoften uit! ik moet den grond van alle zeeën zien. — Hoe, wat gaet gy op den grond der zeeën zoeken? vroeg Livarda. — Trek! trek! begon zy te lagchen, trek maer hoog op! — Maer, vroeg Livarda aen eene der dienstmeiden, wat wil de arme zinneloze daermeed beduiden? — Dat weet ik ook niet, antwoordt de meid. — Heeft zy altyd zoo gesproken? — Ja, van den eersten dag dat zy hier kwam.

Het geviel juist dat de heer haer weer bezoeken kwam. Livarda was toevallig aenwezig, en na hy weer gezucht had « arme moeder! daer is geene hoop van genezing meer! » verstantte zy zich hem toe te gaen en te vragen: is deze rampzalige misschien uwe echtgenote? — Ja wel, mejuffer, sprak de heer. — Hoe lang zit zy hier al te kwynen? — O al zoo lang! — Hoe is zy dan zoo ongelukkig geworden? De heer begon te weenen: dat kan ik u niet zeggen. — Waerom niet? indien gy soms een medelydend hart in my te gemoet kwaemt? De heer zich herinnerende waer hy zich bevond, vroeg aen Livarda: Zyt gy hier ook gehuisvest? Livarda die begreep wat zulke beduiden wou, sidderde in al hare ledematen. Mynheer, sprak zy met gebroken stem, ik ben geene zinneloze. Eene meid miek een oog op den heer om hem te beduiden dat hy ook tegen eene krankzinnige sprak. Livarda had dien

oogwenk verstaan en liet eenen gil: ik ben krankzinnig! ik ben krankzinnig! En twee dagen lang bleef zy verstomd, sprakeloos rondwandelen, zuchten en weenen.

Livarda hield aen en telkenmale dat de heer zyne gade bezoeken kwam, vroeg zy: Toe! heb toch de goedheid my te vertellen hoe u dat ongeluk overkomen is; op dit oogenblik sloeg zy bedrukt en beschaemd de oogen neer, op dit oogenblik ben ik zoo gezond van zinnen als anderen. De heer zag haer aen en scheen zulks te gelooven. Toe! hernam zy, het leven is hier zoo doodsch vervelend, zoo eentoonig; zeg my toch de oorzaak van uw onheil eens; my dunkt daer schuilt iets onder dat my ook aengaet. De heer liet zich gezeggen. Ach! sprak hy, dat ontlast my ook. Wees niet bedeesd, sprak Livarda, indien gy tranen verdient, zal myn oog u er overvloedig geven. — Mejuffer, zet hy zich neer, wy hadden elk vyfentwintig jaer, toen wy malkander hart en hand plegtig op het altaer schonken. Zy was wel het mooiste vrouwenbeeld van ganschen lande, en onze harten versmolten zich in een lief genot van echte en gelukkige liefde. O, dachten wy, wat gaen wy gelukkig zyn! Een lief wichtje, een zalig meisje werd ons in het huwelyk geschonken, de eerste beeldenis zyner moeder. O, het was zoo lief, zoo zoet-aerdig, zoo rein en zoo onschuldig! Goedejuffer, gy kunt niet begrypen hoe het aenzyn van een kind den huisselyken haerd verlust,

vervrolykt en heiligt! — En dat wichtje is misschien gestorven? vroeg Livarda. — Gestorven neen; verdwenen of misschien verongelukt... Livarda's boezem begon te jagen van nieuwsgierige bevingen. O, zeg my toch op het spoedigste, wat van dat wichtje geworden is, misschien! misschien! zag zy den bedrukten vader aen en stierf de spraek op hare trillende roode lippen. — Ach! begon hy, wat wil ik deze woude, die nooit genezen zal, nog met dit verhaal verergeren! Maer toch, ging hy voort, dat geeft my nog eenigen troost in myne droefheid. Het was een schoone zomerdag. De nanon verfrischt door eenen malschen regen, gaf zulke betooverende verwikking aen bloemperk, zodem en boomen, dat wy in onze engelsche hoven eene lieve wandeling gingen doen, myne vrouw, ik, ons wichtje en de kindermeid. Wy lieten de meid met het kind op den zoom van den vyver waer de zwanen op zwommen en praelden, alleen henen-gaen. Eene openbare straat liep eenige stappen verder langs den vyver door. Reeds twee uren waren heengevlogen. Ik en myne vrouw wy trokken door de toegewassen lanen, onder een gewelf van lommer en dooreengewassen boomtakken onze woning weer op. Maer de zon was reeds aen het dalen; de nachtegael begon in de avondkoelte liever en malscher te zingen. De meid en het wichtje waren nog niet binnengekomen. Waer mag zy toch achterblyven, vroeg myne vrouw; dat is zy niet gewoe-

zeggen dat het pruisische leger het fransche veroveren zal.
 Wat zegt Engeland? Engeland zegt dat Polen slechts door de wapens kan gered worden.

KULLAGIE.

Gy kent het liedje wel: OU PEUT-ON ÊTRE MIEUX QU'AU SEIN DE SA FAMILLE? Gy kent ook het spreekwoord: OOST WEST TE HUIS 'T BEST? Ergo Gillblas de Sentilane op reis om geluk en eenen nieuwen post te zoeken, werd onderwege gevaerlyk ziek en werd in een hotel, de koorts huiverachtig op de lenden, by vreemden te bed gelegd. Den ganschen dag dat hy op den beginne daer was, Jag hy geheel alleen op zyne koude kamer. Hy klopte, helde, hield jawyt, niemand zag naer hem om. Daer hy een weinig krachten en rede bezat, ondanks het woelen der koorts, gespie by den geldriem los dien hy om de heupen droeg, en sloeg hy met dezen geweldig op den vloer en op de bedplank. Dadelyk komt de meid opgelopen: heeft mynheer geroepen? Ja wel, ik verstik van dorst: eene karaf water. De karaf water kwam de kamer opgevlogen. Zou mynheer ook geene citroenen voor limonade lusten? Ja wel. De tafel werd vol citroenen getooverd; men miek hem limonade met de ton. Gy moet mynheer goed oppassen, kwam de werde eveneens de kamer op. Zie, mynheer, gy moet denken dat gy hier te huis zyt, dat gy in familie ligt: wy zyn hier altyd geweest om de zieken op te passen. De christelyke liefde! mynheer, de christelyke liefde!

De geneesheer werd geroepen, tastte den pols, bezag de tong en bedacht zich om te schrijven. Mynheer, zegde Gillblas en rammelde met kroonen welke hy by zich in het bed had gelegd, zal ik medecynen noodig hebben? Zoodra de geneesheer het geklink der schyven hoorde, valt hy razend aan het schrijven en brengt hy in den nanoen nog twee confraters en twee apothekers mede. Het regende egchels, plaesters, pillen, bussen, spaansche vliegen en fleschkens. Wy zyn gewoon onze zieken goed te verzorgen, spraken zy. De ziekte duerde zes weken, of beter na zes weken geneesheeren en kullagie was hy een weinig erger en flauwer dan den eersten dag. De rekeningen kwamen af, rekeningen dat het schandig was. Ben ik genezen? vroeg Gillblas. O nog niet! spraken zy. Maer toen zy den riem byna ledig zagen, bleven zy eensklaps achter en was er noch meid noch weerd meer te zien. Gillblas was genoodzaakt hotel en bed uit te kruipen en zonder geneesheeren gezond te worden.

Vreemd is altyd vreemd. Alles wordt voor het geld en niets voor den persoon gedaan. Zoolang het geld duert, duert de vriendschap, maer is het geld op, dan is ook de vriendschap uit. Wat zyn het zotte kiwitten die naer den vreemden gaen als zy familie bezitten. Oost west 't huis 't best, en OU PEUT-ON ÊTRE MIEUX QU'AU SEIN DE SA FAMILLE?

EEN TEEKEN DES TYDS.

Men schryft ons uit Hasselt: « Het NIEUWSBLAD van Hasselt en de VEDETTE van Tongeren vinden het gansch onregtveerdig

Och, zei ik, het is nu zoo aangenaem te buiten, en deze zoete lucht is zoo gezond, zoo versterkend voor het kind; anstonds zal zy wel hier zyn. Wy wachtieden. Zy kwam niet. Een schrikbaer voor gevoel beving ons beiden. Wy durfden malkander onze gedachten nog niet zeggen. Ik ga toch eens zien waer zy zoo lang achterblyft, sprak myne vrouw. Ik ga ook mede, antwoord ik. En wy begeven ons beiden naer den vyver. God! welk een tafereel deed zich daer voor onze oogen op! De meid lag neêrgeworpen op den zoom van den vyver; het gras rond haer was louter bloed en aen den kant van den vyver, in het water, lag de valhoed en een schoentje van ons kind. Wy laten beiden eenen vreeselyken schreeuw en riepen bevangen de meid toe. Haer mond was louter bloed. Wy trekken haer op; zy leefde nog. Wy roepen haer toe: waer is ons kind? waer is onze Mechtildis? Wy konden haer niet te been houden: zy zakte ons bedwelmend in de armen oopen. Doch na eenige oogenblikken begon zy schrikkellyke gebaren met de armen te maken, op haren mond te wyzen en te weenen. Wy braken haren mond open. Zy had geene tong meer; men had ze haer nitgesneden of eerder uitgescheurd. Zy viel weer in bezwyming. De geburen, op ons gekerm bygelopen, droegen haer te bed. Maer ons kind! onze Mechtildis! die ligt gewis in den vyver, versmoord, verdronken. Myne vrouw had reeds den tap woedend opengetrokken.

dat men aen de Universiteit van Leuven de haer achtergelatene beurzen niet zou mogen afnemen. Ik zal aen uwe lezers niet mededeelen wat zy daerover al op het papier hrabbelen; want overal, tot zelfs in de Kempen, heb ik hooren beweeren dat die twee Kopstukken van boterbladers het zelve niet wisten. Het schynt dat die twee schryvelaers die kwestie op zyn Bara's bek... Nooid hebben. »

Men moet bekennen dat het aenmoedigend en gansch pleizierig is van zoo in zyne provincie gewaerdeerd en hooggeschat te worden.

TWEE MATEN, TWEE GEWIGTEN.

Holland heeft zyne goedkeuring en aenkeuring gegeven aen de politieke gedragslyn van Frankryk, Engeland en Oostenryk in de poolsche kwestie.

Belgie, of liever het ministerie Frère en Rogier, zal zyn gedacht niet uiten, « omdat het onzydig is. » Het JOURNAL DE LIÈGE heeft zich gelast met deze aenkondiging.

Het fransch gouvernement had zeker geloofd dat de politieke onzydigheid eenen Staet niet kon beletten van eenen wensch te vormen en eene beoordeeling te stryken over eene europische kwestie. Het fransch gouvernement heeft zich bedrogen; M. Rogier heeft zich gelast M. Drouyn de Lhuys daerover te verwilligen.

Onze ministers hebben nogtans een opinie gehad in het geschil tusschen den Paus en Victor-Emmanuel; maer onze ministers zwygen tusschen Rusland en Polen; zy willen Rusland niet veroordeelen.

IETS OVER DE KIEZINGEN.

Het spreekwoord zegt: « Al laghende zegt een zot de waarheid. » Zoo ook tonnen de zouteloze schertsen der liberale dagbladen, g'heel het plan, al de geheime inzichten, al de verborgene ontwerpen der liberale party. In hare oogen is de geestelyke magt onbekwaem. Zy alleen heeft zending, heeft bekwameheid om de wereld te beheerschen, om de jeugd te onderwyzen, om over de rykdommen, de toekomst, de weivaert van het land te beschikken. De geestelyke magt is hoogstens goed om hare nederige dienaarssse, hare ootmoedige sluifdraegster te zyn.

Welnu, tegen die plannen van overheersching, van aenmatiging, stellen wy de grondbeginsels van vryheid der catholieke party. Het volk is meerderjarig geworden, dank aen den Godsdienst, en kent de gevaren uwer dwingelandy.

Het beseft zyne belangen, het kent zyne behoeftens en als het zyne afgevaerdigden kiest, is het niet om door zyne gekozenen Godsdiens, Vaderland, Grondwet en Vryheid den nek zien gebroken te worden. Het geldt thans onze onafhankelykheid, onze vryheid, geyk onder den koppigen Hollaander. Het geldt hier te weten of wy, catholicken, zullen verstooten blyven, of wy zelven onze belangen kunnen en moeten bestieren, ofwel of onze rol alleen moet zyn van te betalen en te wygen. 't Is tot zynen en betalen dat de liberale party onze rol wil verlagen; maer ditmael zal men ons het juk niet op de schouders leggen, zonder dat krachtige stemmen zich zullen verheffen om onze regten te handhaven en onze onafhankelykheid te verdedigen.

De hoon ons zoolang zengedaen is te groot dan dat iedereen zich niet getroffen gevoeld. Men dankt de catholieke party gansch ingestuimerd en men wil haer als onnoozelen Jan behandelen; maer het soort van verachting waermede de libe-

De vyver liep dadelyk ledig; maer geene Mechtildis te zien. Eene breede goot langs welke de vyver in eene beek afliep, had mischien het wichte laten doorloopen. Meer dan tien uren lager deden wy al de sluizen trekken, met haken en vischnetten zoeken en herzoeken. Niets te vinden!

De meid genas, maer zy kon niet klappen, en als wy haer ondervroegen en by den vyver bragten, dan schudde zy met het hoofd en wees zy erbarmelyk de straat af. Wy deden haer naer een gesticht van doofstommen, waer zy op een jaer tyds leerde schrijven. Zichier goede juffer, wat zy ons thans verhaelde: « Ik zat op het gras aen den vyver; Mechtildis zat aen myne zyde en plok madelieven en viooltjes die zy my toelaghend aenbood met deze woorden: dat is een bloempje voor vader en dat is een bloempje voor moederlief. Twee mannen achter my onbemerkt bygekomen, wierpen my op den grond. Een houdt my onder, terwyl de andere my den mond openbrak en met iets dat dat tanden had gelyk eenen omgekruiden eetvork, de tong uitscheurde. Ik zag den anderen het kind opnemen en hefnugten. Daerna ben ik in onmagt gevallen en heb niets meer gezien. » — En vroeg Livarda, heeft zy geen van die mannen gekend. — Neen, mejuffer, maer... — Hoe, beste, hebt gy op iemand achterdocht? — Een groote heer, sprak de vader, die myne gade dacht tot gade te bekomen, speelt my gedurig in het gedacht... — Ik versta u,

ralen ons behandelen, heeft onze eer geprikkeld. 't Is op 9 juny aenstaende dat de catholieke party nog teekens van leven gaet geven. Al de ware vryheidsvrienden, gansch de bevolking tot in haer diepste geschokt door de liberale snoedheid, neemt in de aenstaende kiezing eene byzondere belangstelling. Zy verstaet dat hier niet alleen eene kwestie van belang, van geld in het spel is, maer dat de heiligste regten, hare onafhankelykheid, hare vryheid, haer godsdiens gaen bestit worden. Het belgische volk vraegt zich of het wel wezenlyk zoo laag gevallen is dat men het als eenen zotten Jan behandelen mag. De 9 juny zal ons vrymet-selaersjuk verbreken.

KIES-KRONYK.

De leden van de liberale grondwettelyke vereeniging van Brugge zyn byeengeroepen op zondag 10 mei, ten einde over te gaen tot den keus van de kandidaten voor de kiezing der Kamer van 9 juny.

Het komiteit stelt de herkiezing der dry aftredende leden voor: de heeren Paul Devaux, baron de Vrière en de Rudder-Dujardin.

Men weet nog niet of de klerikale party kandidaten zal vooruit stellen.

— De catholieke party zal in Luxemburg in het strydpark treden. Te Marche, te Virton en te Bastogne zullen de herkiezingen van de liberale vertegenwoordigers b strecken worden.

— Te Nyvel worden voorgesteld als ministeriele kandidaten tegen juny: MM. de Chentines en Nélis, M. Mascart, gewezen volksvertegenwoordiger, en M. Lehardy de Beaulieu. — De catholieke kandidaten zyn: M. Mercier, baron Snoy, graaf Ferd. de Mees en ridder de Wouters-d'Oplinter.

— Volgens een brief uit Antwerpen aen een Luiksche blad geschreven, wegens de toebereidselen welke de beide partyen te Antwerpen beginnen te maken voor de aenstaende wetgevende kiezingen van 9 juny. zou de liberale party haren keus voor goed gevestigd hebben op MM. Deloos, de Boe en de Gotal, aftredende leden. M. Vervoort zou teenaemael vaerwel zeggen aen het politiek leven en wordt vervangen door M. J. Coveliers, provinciale raadshoer. Wat aengaat M. Rogier, zyne kandidatuur ontmoet veel wederstand.

De commissie der krygsdiensbaerheden zou de herkiezing voorstellen van MM. Deloos, de Boe en de Gotal. Wat aengaat MM. Vervoort en Rogier, deze zouden vervangen worden door twee gemeenteraedsleden: MM. d'Hane de Steenhuyze en den kolonel Hayez.

— Men schryft uit Aelst, 2 mei:

In zitting der konstitutionnele en bewarende gezinden alhier gehouden, den zondag laetstleden, zyn de aftredende senateurs MM. Dellafaille en Yande Woestyne, met eenparigheid van stemmen op nieuw aengenomen als kandidaten voor de kiezing van 9 juny 1863.

De vergadering was zeer talryk. Al de leden hebben openlyk bekend, dat voornoemde heeren het vertrouwen van het distrikt van Aelst hebben verworven en zy ten volen hunne pligt als afgevaardigden hebben gekweten. Ziedaer de heeren Dellafaille en Yande Woestyne gewroken over de hatelyke aentygingen der liberale gazetten. De ware vrienden van Vaderland, Grondwet en Vryheid waren het eens, dat onze senateurs veel kunnen en willen verrigten in 't belang van hun distrikt.

sprak Livarda, de jaloerscheit... Mag ik den naem van den verdachten weten? — Een onschuldige, zoo ik meen, werd aengehouden; maer het echte booswicht, ten minste hem dien ik verdenk, de opstoker, de aenlegger is... maer neen, ik mag hem niet noemen. — Waerom niet? niemand hoort ons, zei Livarda en beefde zy van aendoening, alsof zy eenen bekende naem ging hooren. — De vader fluistert haer in het oor: Van Kuilen! Livarda verbleekt als de dood en springt ylings achteruit. — Nu begrypt gy, ging de vader voort, waerom myne rampzalige echtgenootte gedurig roept in hare zinneloosheid: trekt de sluizen! trekt de sluizen! want veertien dagen na het verdwynen van ons kind is ook hare rede heengegaan. — Hoe bestond uwe Mechtildis? hoe was uw wichte? vroeg Livarda. — O zoo lief! antwoordt hy. — Heeft het nergens geen byzonder teeken? Het was een allerschoonste beeld, goede jufvrouw; maer op zyn linkerarmtje van den binnenkant tegen de schouder, draegt het een klein tulipje. Hare moeder, liefhebber dezer bloemen, had zich eenigen tyd voor de geboorte van het wicht over eene nieuwe soort van tulipe zeer verwonderd. — Goede vader, greep hem Livarda giftig met de hand, luister nu eens wat ik weet. Mannen die met uitlandsche en wilde dieren over land gaen, hadden een wichtje by zich. Dat wichtje hebben zy verkocht en de koopers lieten het tot tyd en wyl in eene pastory. — O mejuffer!

HANSWORSTERY.

Het ministerie, qui se cramponne a son portefeuille, heeft gisteren den schoonsten hansworstentoor uitgezet dien men ooit kan bedenken. De minister van financiën heeft gisteren een wetsontwerp nopens de forten van Antwerpen neêrgelegd, hetwelk eene groote sensatie gemaekt heeft. Dat heet nu honing stryken aen den mond dier goede Antwerpenaers op het scheid van den merkt. De kiezingen zyn aenstaende en nu zal het mischien lukken te Antwerpen herkozen te worden. Wat zou men al niet doen om aen de staetschotel mogen zitten te blyven. Wy gelooven dat dit kiesmiddel toch boter aen de galg is.

DE TIEN GEBODEN VAN HET MAÇONNIËK LIBERALISMUS.

- Geen goede Kristnen zult gy ooit bedeelelen Van postes in 't gouvernement.
- De Leuvensche fondatiën zult gy stelen Voor 't godloos onderwijs van Gent.
- Verpste boeken zult ge in handen steken Van lieden kristlyk opgevoed.
- Moest eens een pape te vryzinnig preëken, Dat hy in 't kot zyn misdaed boet!
- Spioenen zult gy in de kerke stellen Om af te luistren pastoorspraet.
- Alleen wie lacht met God, met kerke-wetten Mag zitten in den kerke-raed.
- Gy zult in kristnen grond ter aerd bestellen De lyken zonder onderscheid.
- En 't kristen volk door uw' schandalen kwellen Toen een van uwe kliek scheidt.
- Een testament voor paep-of nonnen-stichten Hermarkt gy vry op uwen leest.
- Uw dagblaën zullen paep noch kerke zwichten. Naer schandig liegen om ter meest.

KUNSTNIEUWS.

Een onzer uitmuntendste artisten, M. Maurice Leenders, van Hasselt, komt eene schitterende onderscheiding, te Madrid, te bekomen. Na eene reeks koncerten in de hoofdstad van Spanje te hebben gegeven, werd hy ook op het Hof verzocht. Zyn uitstekend talent als violoniste is daer zoo warm toegejuicht geworden, dat de koning hem het kruis van ridder van het order van Isabella de catholieke, vergezeld met eenen vleijenden brief, heeft toegezonden. De populariteit van den belgischen kunstenaar is er zoo groot, en zyn talent zoo hoog geschat dat hy, na elk concert, in triumph naer zyne wooning wordt gedragen. Photographen en schilders betwisten zich de eer zyn portret te maken. Ook is de jonge heer Leenders een der deftigste vertegenwoordigers der belgische viool-school.

Stadsnieuws.

De misdadiger, waer van wy in ons nummer van woensdag gesproken hebben, die zyne vrouw had trachten te vergifigen, is woensdag aengehouden en op Hasselt overgebracht geworden.

— In antwoord op de petitie door al de brouwers geteekend om de accynsregten op het bier van fr. 4-00 weêr op fr. 2-05 zien teruggebracht te worden, heeft de middenlandbouw-societeit eene cirkulaire tot al de brouwers onzer stad gezonden, ten einde hen te verzoeken de vergadering komen by te woonen, te Brussel, op 10 mei 1863, waerin die zoo voor hen en voor den burger belangryke kwestie zal gediskuteerd worden.

— Verleden zondag is onze stadgenoot M. Alphonse Dumont, het voorwerp geweest van eene ware ovatie, te Antwerpen. Slechts vier

zag haer de vader verwilderd aen. — Zyn jeugdig geheugen sprak somtyds nog van eenen heer en eene juffer en van een speeltuig dat waerschylyk een piano moet zyn. Speelt gy het piano? Ja, mejuffer. Terwyl myne vrouw met het kind op haren schoot zoo zalige oogenblikken doorbragt, speelde ik tot verlusting van den huize op het piano... Maer waer is die pastory? ik ry er dadelyk henen. — In Limburg, aen genen kant Maastricht, antwoordt Livarda. Maer eene der dienstboden kwam by: mejuffer, eene lange samenspraek dient u niet; gy weet wel wat de geneesheer heeft aenbevolen. — O dat is waer! gilde Livarda, ik ben zinneloos! De heer had zulks onder zyn verhael vergeten en zag Livarda weemoedig aen. Gy meent, hernam Livarda die dezen oogslag begreep, gy meent dat ik u vonden heb verteld! Uw kind, uwe Mechtildis leeft nog; ik heb ze gezien, gesproken; ik heb nog eene gouden keten rond haer blank halsje gehangen. — Ja! ja! sprak de heer wien het speet met eene zinneloze gesproken te hebben. — Ik zweer het u, uwe Mechtildis bestaet; maer uit vrees van Van Kuilen durf ik u dat niet hardop zeggen. Kom hier dat ik het u in het oor fluistere, Van Kuilen is ook myn ongeluk.

Nu dacht by zeker dat het arme meisje zot was. En de arme moeder ging voort met roepen: Wat nieuws? Zyn de sluizen getrokken? Wordt voortgezet.

maenden in de akademie, komt hy reeds den eersten prys, Beeldhouwkunst, te behalen op leerlingen die reeds dry jaer schoolgang telden. De heer gouverneur van Antwerpen heeft, na hem eenige hartelyke woorden toegestuurd te hebben, de laurier-kroon op het hoofd gezet en een zilveren medalie overhandigd. Professors en leerlingen hebben hem geluk gewenscht. Des avonds heeft de koninklyke harmonyhem eene schoone serenade gegeven. Men genoegeven wy dit nieuws omdat St-Truiden's kinderen zich in alle vakken beginnen te onderscheiden en moedig op den weg des vooruitgangs voortreden. (Medegedeeld.)

— De Graef van Vlaenderen heeft het eeroorzitterschap van de Societeit der Paerdenloopen van Limburg aengenomen.

— Een koninklyk besluit van 5 mei ontangt het ontslag van M. Coleman als burgemeester van Berbroek, arrond. Hasselt.

— Een koninklyk besluit van 5 mei beoemt den heer Bovy provinciale griffier van Limburg voor een nieuwen termyn van 6 jaren.

— **Onderwys.** — Een koninklyk besluit van mei regelt aldus de schadeloosstelling der onderwyzers die de drymaendelyke conferencien bywoonen: Voor de onderwyzers woonende de plaats der conferencie, 1 fr.; voor de onderwyzers woonende er minder dan 5 kilometers van af, 1 fr. 50; voor de onderwyzers woonende 5 tot 8 kilometers er van af, 2 fr. 50; voor de onderwyzers meer dan 8 kilometers er van verblyvende, 3 fr. 50.

— Eene korrespondentie uit Londen, die wy onder de oogen hebben, meldt dat de persen-appelen- en peeren-oogst overal, in Duitschland, Frankryk, Pruissen en Holland het schoonste uitzigt oplevert. — Bericht aen de antieniers, die gelooven dat in andere landen het mislukt is. Alles voorspelt overal den spoedigsten oogst.

Brussel, 6 mei 1863.

« Mynheer de Opsteller van het Reer en schryver van « de Zor, »

« Zelden heb ik al aengenamere stonden in myn leven doorgebragt dan onder het lezen van uwen « Zor. » Het was avond toen my de auteur hem aanbragt; ik heb er den ganschen nacht aan besteed. Overigens was het my ook onmogelyk de lezing af te breken: gy boeit in uw verhaal. Zelden heb ik een vlaemsch werk gelezen waar de poëzy, om zoo te zeggen, het den vollen schoot is in uitgegooten; waer de geest zoo stoffeloos wordt vervoerd en waer het hart zoo reine en verhevne genoeuens maakt. Uw ontwerp, schoon en eenvoudig, wordt nogtans zoo ryk behandeld dat ik er niet over kan. Wat is my priester schoon! Misschien dunkens is dat karakter de perel van uw verhaal het werk.

« Misschien deel ik in al uwe denkwyzen met mede die soms de 19^e eeuw een weinig herinneren; maer wat voelt men zich ongenegen, gedwongen om den priester te verminnen! En dat is veel in onze dagen waer men deze bovennatuerlyke schepping van het engelie zoekt te ontheiligen in dagblaren en mensche schriften. Uw « Zor », geerde schryver, is een werk dat blyven zal. Wy wenschen u met genoeugen geluk over en hopen dat in de tweede uitgave eenige drukfeilen zullen verdwynen, die er hier en daer aanstootlyk in voorkomen.

« Aenveerd, enz. Uw Lezer, X... »

Hartelyke dank over dezen zoo lieven brief. Het spyt ons dat wy, den hals te vol bezigheden, hier en daer moesten onachtzaam zyn.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

Men meldt uit Gheel, dat twee zinneloozen, zich om het leven hebben beroofd; de een had zich in een vyer verdronken en de ander had zich aan een boom, naby de gemeente verhangen.

— In het begin der verledene week is er een erg al hevige brand uitgebarsten te Meerhout op de hucht Genepas. De huizen van Jozef Laermans, Karel Gastmans, Domien Stevens en Frans Hermans allen in leem gebouwd en met strooi bedekt, zyn de prooi der vlammen geworden. Het behalve het vee is kunnen gered worden, kraad, kleeren, werktuigen, hooi en strooi, alles verbrand. Het gansch verlies is geschat op 100 fr., niets was verzekerd als het huis van D. Meens in de Schelde voor 600 fr. Het is een brandslag voor die ongelukkige huisgezinngen, waer er by zyn met talyke kinderen, en die allen vryer vroeger groote moeite hadden om door zynen arbeid het dagelysch brood te winnen.

— Zaterdag morgend, is er op den Berg te Meerhout nogmaels een begin van brand outstacn, dat de schrikkelykste gevolgen zou kunnen gehad hebben, doch gelukkiglyk nog in tyds is gebuscht worden. Het vuer is uitgeborsten in de schouwgeden de woonngen van Eloy Wuyts en de weduwe Jansen, beide huizen zyn verzekerd. De schade is geschat op 400 fr.

— Maendag is er te Gestel byna een groot ongeluk gebeurd. Eene moeder had haer kind in de weg gelegd en er eenen mantel over gehangen, waer ny de deur sloot en het slapende kind al in huis liet, Wannecr eenige stonden later

eene vrouw voorby ging zag zy door de venster den mantel licht op in brand. Zy poogde langs het binnen te komen, doch gelukte hierin niet; zy was dus genoodzaekt langs den stal binnen te dringen en kwam gelukkiglyk nog in tyds om het kind uit de wieg te nemen, waerna zy met een emmer water de vlam uitgoot.

— Vrydag is de fraeije kerk van Melle aen een groot gevaer ontsuapt. By gelegenheid der meimaend, had men er een troon opgereg, samengesteld uit getimmerde, bloemen, kanten, loovers, enz., waer rond er waskeersn waren geplaatst. Eene groote menigte volks was in de kerk vereenigt, toen plotseling een waskeersn het vuer aen den troon stak, de grootste verwarring heerschte terstond onder het volk, en men was niet weinig bevreesd voor een aental kinderen, die er byeen stonden voor het zingen van enen koor. Maer terwyl de vreesachtigsten vlugten, waren de moedigsten aen het blusschen, en weldra was met het vuer meester. In het gedrang was er eene vrouw gevallen en onder de voeten getrappeld; men verzekerdt dat zy erge kneuzingen bekomen heeft.

— Wy vernemen dat er in het begin dezer week te Baelen een landbouwer door zyn peerd is doodslagen.

— Door eenen rukwind werd op verleden donderdag te Turnhout de leder waerop een huusschilder aen het bovenste van een gvel stond te werken, omvergestort. De man voelde de beweging klampte zich vast en bleef aen de goot hangen tot men de leeder weder oprigten en onder zyne voeten brengen kon. Deze toestand heeft wel dry minuten geduurd.

— Men meldt uit Londen aen de *Correspondentie Bullier*: De pokken rigten tegenwoordig eene groote verwoesting te Londen aen. Een geneesheer heeft een middel gevonden om de sporen van die ziekte te doen verdwynen, het bestaat in het aen gezicht en den hals met eene oplossing van gutta-percha en chloroforme te bestryken.

— De nachtegaal is, gelyk wy weten, een trekvogel. Hy vliegt uit Europa over de Middenlandse zee naer Afrika, want het jaergetyde waer in men hem aen de noorderlyke hellingen van den berg Aalas vindt, is juist hetzelfde waer in hy ons verdwynt. Men neemt ook in Perzië waer dat de Bulbul of Nachtegaal slechts in die maenden zingt, waer in hy zyn gezang verstomt. Naer Azia is intusschen zyn togt langs de woeste dalen van Roumelie zee gemakkellyk. Hy rust gelyk andere trekvogels op de rotsen van Gibraltar nit, wanneer hy naer Afrika gaet. Dat men intusschen zyne gedaente nooit zag, dat er nooit een op een zeeschip heeft uitgevuld, zou hiervoor kunnen getuigen, dat hy even als de zwaluwen zyne zeetogtes nachts onderneemt.

— Woensdag is het de 42^e verjaer-dag geweest van het afsterven van keizer Napoleon I op het eiland St-Helena.

— Er is nogmael eene zelfmoord begaen op den spoorweg aen de poorten van Charleroi. Verleden vrydag morgend is Th. Fiquet, van Charleroi, op riggels gaen liggen en is in twee gesneden. Hy was ongeveer 34 jaer oud. Het misbruik van genever, oorzaak van zoovele rampen, heeft nogmaels die schrikkelykste dood verwekt.

De ongelukkige was sedert vier of vyf dagen dronken, Vrydag morgend, op het oogenblik om zyn werk in de Coke-ovens te hernemen, gevoelde hy hiertoe geen lust en hy zegde aen die reeds werkten, dat hy voornemens was een einde aen zyn leven te stellen. Eenige minuten nadien had zyn voornemen uitgevoerd.

— Een amerikaner, Hil genaemd, beweert erin geslaegt te zyn, om lokomotieven en stoombooten door petroolie in beweging te brengen. 2 Barrets steenolie zouden voor eenen spoorwegtogt van New-York naer Albany en 300 barrets voor eene stoomvaart over den Atlantschen Oceaan, waertoe 700 tonnen steenkolen vereischt worden genoegezaam zyn.

ITALIE.

DE VRIJHEID DER KERK.

Wy lezen in de *Correspondance de Rome*:

Wy hebben in de geroofde provincien vele geweldenareijen aen te stippen gepleegd tegen bisschoppen en priesters. De onrechtvaardigheid is het rigtsnoer van het piemontesche gouvernement. In den nacht van vrydag tot zaterdag hebben zy het huis der priesters D. Girolamo Milone en D. Luigi Barletta, schryvers van den *Monitore*, gansch verwoest. Deze laatste is naer de kwestuer gesleurd geworden. Er is eene huiszoecking gedaen geworden in de drukkerij van het Atheneum en by den priester D. Lattieri.

Dry priesters van het dioces van Spoleta, zegt de *Armonia*, zyn in de gevangenis geworpen om den bevelbrief van hunnen aertsbisshop op den predikstoel te hebben afgelezen. De aertsbisshop van Spoleta, Mgr. Arnoldi, z. t. thaus gevangen en zal in den loop dezer maend gevormisd worden.

De (fransche) broeders der christelyke scholen, die een buitengewoon goed te Spoleta deden met

meer dan dry honderd kinders in wetenschap en deugd op te voeden, zyn uitgejaegd geworden.

Het klooster van de Annunziata, te Pistoja, is militairlyk bezet door *ministerieel bevel*.

De onderprefekt van Palmi in de Calabers wilde op Goeden Vrydag in de Oremussen en in den *Exultet* van zaterdag den naam van Victor-Emmanuel doen zingen. Maer de deken, ondanks de tegenwoordigheid van den kwestuer en deze zyne wach, officieerde stil, en werd na den dienst door de geestelykheid en het volk naer huis geleid omdat men vreesde dat hy zou aengehouden worden. Des zaterdags werd de kerk door de gewapende soldaten ingenomen, welke zich neffens het altaer plaatsen om de geestelykheid te bewaken. De kanonik Margotta zingt de mis zonder zich met Victor-Emmanuel bezig te houden, maer werd in de kerk zelve aengehouden te midden der schrikkelykste godslasteringen der piemontesche agenten. Maer het woedende volk valt op de soldaten en verlost den kanonik onder het geschreeuw: *Weg met de geregtsdienars! Weg met het gespuis! Naer buiten met de ryanden van God!* De geestelykheid is er moeten tusschen komen om de woede van het volk te stillen en de bloedvergieting te beletten. Na de kalme was teruggekomen, heeft de kanonik Margiotta, die zich aen niets pligtig kent, gevangen gaen stellen. En nu maakt men een proces tegen de geestelykheid om eene volsbevinge veroorzaekt te hebben.

Mgr. Genaro Orlando en vele priesters zyn aengehouden om de laatste cirkulaire van Pisanelli, opvolger van Cavour, gevolgd te hebben, welke hen in het uitoefenen van den eeredienst vry verklaerde.

De kloosterlingen van San Francisco di Paola en van di Vittoria hebben bevel gekregen dadelyk kloosters en kerken te verlaten.

Al de gevangennisn zitten vol priesters en kloosterlingen.

POLEN.

Breslau, 6 mei. De *Gazette de Breslau* meldt dat er eene ware geregde slag heeft plaats gehad te Benthon op 1 mei. De poolsche opstandelingen hebben de overwinning behaald. De Russen hebben hunne geheele artillerij met hun krygsvorraed verloren. Eenige honderden van hen zyn op het prussisch grondgebied gedrongen waer zy ontwapend zyn geworden.

Wenen, 6 mei. Gisteren heeft een korps opstandelingen van 1000 man zich te Kaplica vertoond. Een ander korps van 300 man is te Kosniuki gezien geworden.

Een detachment van 250 Polen, onder bevel van Franschmannen is door de Russen verdreven geworden.

Krakau, 7 mei. In een gevecht van gisteren, te Olkusch zyn 600 Russen overwonnen en verslagen geworden.

MEXICO.

Cadix, 6 mei. Men meldt uit Vera-Cruz, 6 mei, dat generaal Berthier de troepen van Comonfort verslagen heeft te ter hulpe van Puebla snelden.

Ortega, opgesloten in Puebla, heeft op goede voorwaerden aengeboden te kapituleeren. Generaal Forey heeft de overgaef zonder voorwaerde geesicht.

De municipaliteit en de dames van Puebla hebben generaal Forey gesmeekt de stad niet te vernietigen. M. Forey heeft geantwoord dat by de overgaef der stad zonder slag of stoot zou krygen.

Ortega heeft met 15,000 man gepoogd naer Mexiko te trekken, met door de fransche troepen te boren. Maer hy is met aanzienlyke verliezen teruggeslagen en verpligt geworden in Puebla terug te trekken.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 2 tot den 9 mei.

GEBORTENS.

Mannelyk 2. — Vrouwelyk 2.

ST-TRUIDEN. — 6 mei.

Tarwe de 100 fr. 27-91. Koren 20-21 Haver 15-75. Gerst 20-74.

TONGEREN. — 7 mei.

Tarwe 103 kilo fr. 29-50 Koren 94 kilo fr. 20-25. Haver. 75 kilo 12-25. Gerst 95 kilo. 19-75 Spelt, een mul. 24-50 fr. Boter halven kilo 1-10. Eijeren. de 26, 1-10. Witte aerdappelen, de 100 kilo 4-50. Rode. 6-00 fr. Osse tongen, 6-50 fr. Hooi, de 1000 kilo 78-00. Strooi, 1000 k. 45-00.

HASSELT. — 5 mei.

Tarwe de 100 kilo fr. 28-00. Koren id. fr. 21-00. Gerst id. fr. 22-20. Haver id. fr. 15-50. Aerdappelen id. fr. 4-25. Genever den liter 77 centiemen.

DIEST. — 6 mei.

Tarwe den heet. fr. 22,40. Koren id. fr. 16,45. Zomergerst id. fr. 16,20. Wintergerst id. fr. 00,00. Haver id. fr. 7,50. Aerdappelen den zak. 0-00 tot 00-00. Boekweit id. 18,00.

THIENEN. — 5 mei.

Tarwe de 100 kilo fr. 27-82. Koren fr. 20-00 Haver 15-50. Gerst 21-00. Aerdappelen 0-00 boekweit 18-00.

YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

'S morgens 8 uren 15 minuten.
Na middag 1 " 19 " (Exp-trein)
'S avonds 6 " 41 "

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

'S morgens 9 uren 36 minuten.
Na middag 3 " 57 " (Vitesse).
'S avonds 7 " 55 "

BERICHT

De bestuurders der beurzen GILSEN Robert brengen tot kennis van het publiek dat er eene beurse vacant is.

De daertoe regt hebbende worden verzocht van hunne vraagstukken vrucht vry in te dienen voor den 20 Mei der loopende maend, by den heer H. Vandenhove, ontvanger, in de Koeistraet, St-Truiden.

BERICHT.

De burgemeester en schepenen der stad St-Truiden, provincie Limburg, brengen tot kennis van hunne geadministreerden dat de patenten voor het tegenwoordige jaer, op het stadhuis (Bureel der militaire logementen) te verkrygen zullen zyn, te beginnen van Maendag 11 tot zaterdag 30 der loopende maend Mei inbegrepen, van 9 ure 's morgens tot 's middags, de zon- en feestdagen uitgezonderd.

Gedaen te St-Truiden, den 8 mei 1863.

De burgemeester en schepenen, N. DELGEUR.

TE KOOP

eene extra goede

MEELBUIL.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

Uit ter hand te koop 5 roeden extra

SCHOONEN KLAVER,

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

VERKOOP VAN

KRIEKEN,

APPELEN, PEEREN EN NOTEN.

TE SCHURHOVEN.

Op vrydag den 22 Mei, om 3 ure namiddag, ten herberge van Henri Dekok, gestaen te St-Truiden, te Schurhoven, zal den heer Ch. Boonen-Vandenhove van gezegd Schurhoven, publiek en ten meestbiedend, op crediet, voor den notaris COEMANS te koop stellen:

Het fruit wassende in den boomgaard van zyne winning, genaemd de Gebrande winning gelegen te gezegd Schurhoven.

Te weten:

Eerst alle het Fruit in massa.

Dan de Krieken en cindelyk het ander fruit afzonderlyk.

Verkoop van eenen steenen

POORT-RAEM, ENZ.

TE GINGELOM.

Dynsdag 19 Mei 1863, om 9 uren voor middag, zal de heer Hennequin, aen den meestbiedenden door den Notaris GOYENS verkoopen, de volgende roerende goederen, te weten:

1. 20 eike vensters.
 2. 20 eike deuren.
 3. 2 hoek-schapperajen.
 2. 2 vuer-zyers.
 5. Eenen steenen poort-raem, met de eike poort, het alle voortkomende van zyne afgebrokene pachthoeve.
 6. 2 ledekanten.
 7. 3 koopen kepers.
 8. 20 ledige wynvalen.
 9. En omtrent de 50 koopen Sleehout.
- Zich te vergaderen aen de barier van het kasteel.

VERKOOP VAN

PATRIMONIEELE

GOEDEREN.

Woensdag 27 Mei 1863, om 2 uren na middag, ten herberge genaemd den Capucien baerd, gestaen te St-Truiden in de Brusthemstraet, zullen de heer en mejuffrouwen Van Entbroeck van St-Truiden, ten meestbiedende verkoopen:

Twelf perceelen Wei- en Bouwlanden, onder de gemeenten Aelst, Aftenhoven, Mielen-boven-Aelst, Gorssum en Velm gelegen, breedvoerig in de plaatschriften omschreven.

Verkoop van schoonen wassenden

KLAVER.

Maendag 11 mei 1863, om 5 uren na middag, zal de heer Louis Pintie, ter plaetsen, ten meestbiedend en op crediet, percelen gewys, voor den notaris VANHAM verkoopen de klaver wassende op:

4 1/2 Twintig aren land, gelegen onder St-Truiden, aen den Heiberg, by den Wyngaerdenweg, reengenoten Coeninx, Degreef, Cartuyvels en Lowet.

VERKOOP VAN INNEUBELE GODDEREN

Maandag 18 Mei 1863, om 2 ure na middag, ten herberge van de kinderen Uitebroeckx, genaemd den Anker, gestaan te St-Truiden, op den Graemerk, zullen de kinderen van wylen Joseph PORTMANS, voor den Notaris VANHAM verkoopen:

Een Huis genaemd het Tonneke, gestaan te St-Truiden, in de Stapelstraet, reengenoten dezelve en stadsvesten. Bewoond door de wed. Lenaerts.

Een Huis gestaan te St-Truiden, op de Beekstraet, reengenoten dezelve, de kinderen Charlier en de en de weduwe Balis. In huur by Joseph Messens.

1 hectaar 23 aren 62 cent. land, gelegen te Hammael in het kerkveld. In pacht by de weduwe Libert Putzeys.

49 aren 20 centiairen Land, gelegen onder Wilderen op Hammaelberg. In pacht by Joseph Ingebos van Halle-Boyenhoven.

1 hectaar 37 aren 67 centiairen land, te Wilderen op den Magerenhoud. In pacht by Guillam Bollen.

1 hectaar 33 aren 49 centiairen land, te Sint-Truiden in het Halmaveld, by de oude katzy.

18 aren 18 centiairen land, zelve plaats als het voorgaende. Beide in pacht by de wed. L. Putzeys.

33 aren 96 centiairen land, onder St-Truiden, in het Halmaveld. In pacht by de wed. Stas.

87 aren 20 cent. land, onder St-Truiden, in het Uilenkot. In pacht by G. Bollen.

61 aren 8 cent. land, onder St-Truiden, in het Aelsterveld. In pacht by Denis S'Heeren.

78 aren 47 centiairen land, onder St-Truiden, in het Bruin Lievevrouveld. In pacht by G. Bollen.

69 aren 74 cent. land, onder St-Truiden, in het Aelsterveld. In pacht by Denis S'Heeren.

85 aren 63 centiairen land, onder Brusthem, in het Tomveld. In pacht by Joseph Bels van Brusthem.

Voor alle inlichtingen zich te vervoegen by den Notaris VANHAM.

VERKOOP

van allerschoonsten wassenden

KLAVER.

Maandag 11 Mei 1863, om 4 uren na middag, zal de heer Eugène Portmans, ter plaats, ten meestbiedend en op credit, perceels gewys, voor den Notaris VANHAM verkoopen:

2 heclaren allerschoonsten wassenden klaver, op een land, gelegen onder Sint-Truiden te St-Truiden, tegen den Kieveling van St-Truiden op Zout-Leeuw.

VERKOOP

van

KRIEKEN.

Zaterdag 23 mei 1863, om vier ure na middag, ten herberg van Wilhelmus Smets, gestaan te St-Truiden op den Verkenmerk zal den notaris VANHAM, publiek verkoopen de volgende Krieken, van wegen:

1. Den heer Eugène Portmans, in eene weide te Schurhoven, op de Corenini.

2. Den heer Hyacinthe Vanham, in zyne weidens te Terbiest.

3. En van den notaris Vanham zelve, in zyne weide te Si-Pieter.

VERROOP

van een

HUISGOED

TE JEUCK.

Zaterdag 23 mei 1863, om 2 ure na middag, ten herberge van Jan Vanrykelen, gestaan te St-Truiden, buiten Brusthempoort, zullen de kinderen Sikevie van Jeuck, voor den notaris VANHAM publiek verkoopen.

Huis, schuer, stallingen, hof, blok en land, samen groot 34 aren, 87 centiairen, gelegen te Jeuck, ter plaats genaemd Hangelingen, reengenoten den weg van Jeuck op Bouckhout, den heer burgemeester Saeys in 2 ryden en Tossens.

VAN DE PERS GEKOMEN

en verkrygbaer op het bureel van dit blad het werk genaemd:

DE ZOT,

boekdeel van 225 bladzijden, door den uitgever van dit blad.

Prys Fr. 1-50.

PRYS-KEGELING.

Den 17 Mei 1863, is er by Pieter Daenen, herbergier te Brusthem, eene KRIEKEN-WEIDE af te kegelen, aen 2 fr. de nummer, na middag om 4 ure precies.

DE HUREN

Een schoon BUITENGOED allerschoonst gelegen, op een kwart uers afstand van de stad, te Gavelingen by St-Truiden. De communicatiweg met de stad is allerbest. Zieh te bevragen by de jonkheer De Greeft, advocaat te St-Truiden.

J. Messens, op de Hoogbrug, St-Truiden,

ALLERBESTE

DROOG SPEK AEN 1 fr. de kilo.

2de Kwaliteit aen 80 centigmen »

BESTE HESPEN aen 1 fr. 20c. den kil.

Allerbeste ZWITSERSCHIE KAES, aen 1 fr. 20 centimen den kaes.

Beste LIMBURGSCHE KAES, aen 60 centimen den kaes.

GEENE EKSTEROOGEN MEER!

Vyl of Bereidingsteen tot het wegnemen der ekstroogen. (Byzonder geneesmiddel.)

De Eksteroogen, ten allen tyde ongemakkelk, veroorzaken dikwyls groote pynen, en het is niet zonder gevaer dat men deze tydelyk wil wegnemen by middel van een scheermes. Hoe menigmael heeft men niet gezien dat een onvoorzigtige door zich op eene ruwe wyze van dit snydend werktuig te bedienen, er zyn leven by liet.

De BEREIDINGSTEEN, vervaerdigd door een bekwaam scheikundige, vermydt alle gevaer. Men maakt de Eksteroog alsmede den steen nat, men vryft met denzelven zachtes over de eksteroog, op weinige minuten zal dezelve verdwynen, en men zal er voor langen tyd van bevryd zyn.

Te verkrygen op het bureel dezies blads, aen 75 centimen.

ADJUDICATION

PUBLIQUE.

Le Lundi 11 Mai 1863 à deux heures de relevée, au local ordinaire de ses séances, le conseil de fabrique de l'église de Berlingen, canton de Looz, arrondissement de Tongres, procédera à l'adjudication des travaux que comporte l'agrandissement de l'église.

L'adjudication aura lieu par soumission cachetée et en un seul lot.

Les plans et cahier des charges, sont déposés chez monsieur le Bourgmestre, à l'inspection des amateurs.

BERIGT AEN DE LANDBOUWERS GUANO VAN HOOG-PERU

295 Francs per 1,000 kilos in zakken als men neemt met partjen van 1,000, — 1,500 — 2,500 — 5,000 — 20,000 — 30,000 kilos of meer.

De ondergeteekende heeft de eer aen de landbouwers te berigten, dat het niet alleenlyk bewezen is dat deze Guano goedgekeurd is voor al de winter- en tomervruchten, maer het wordt nu ook bewezen, door de landbouwers die deren Guano sedert 3 jaren gebruiken, dat hy de volgende uitwerkseis heeft:

1. Dat hy de gronden niet mager noch schrael maakt, maer integendeel, dezelve van jaer tot jaer verbetert.

2. Wat het graen in zynen wasdom aengaet, de stammen of halmen, groeijen struis op, krygen lange aren, zwaer mat gramen beladen, omdat die Guano hen niet te spoedig doet opschieten, maer hen den tyd geeft zich te versterken en te verkleeken, daarom heeft de oogst minder gevaer van door stortregens en stormwinden omverre geworpen te worden.

3. Het is hetzelfde met de voederplanten; de rapen of knollen groeijen zeer dik op, de kracht schiet niet in het loof, maer blyft in de knollen, zy zyn vast, niet waterachtig en zeer voedzaam.

4. Wat de Beet voor de suikerfabrieken aengaet, is er geen twyfel meer dat ze dezelfde uitwerkseis zullen geven als de rapen of knollen.

5. Wat de aardappelen aengaet, de kracht schiet niet in de groes, maer blyft in de knollen en geeft groote zwaer geladen struken.

6. Wat het vlas in zynen wasdom aengaet, de stammen of halmen groeijen lang en struis op, hebben den tyd om zich te versterken en te verkleeken, zoodanig dat men niet moet vreezen den oogst door stormwinden of stortregens te zien omverre geslagen worden.

A. SAPORTAS,

ENIG AGENT.

Kantoor Brilstraet, 580, te Antwerpen.

VERZEKERING MAETSCHAPPY.

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

MAETSCHAPPELYK KAPITAEI 4 MILLIOENEN FR.

De maetschappy verzekert tegen brand-door vuur of onweder ontstaende, alle roerende en onroerende eigendommen, wijs eene roer uit betaelde, vaste en onveranderlyke premie.

De premien zyn zoo laag gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om de verzeerde eene soliede waerborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hoofdagent der Maetschappy te St-Truiden, Alph. ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgeur.

BRUSSELSCHIE SOCIETEIT,

voor de militaire plaatsvervanging, krachtens akte verleden voor den notaris Waersegers, te Brussel.

Regstreeksche plaatsvervanging.

Waerborg, zekerheid en gemak van betaling, in vier jaren tyds, als de milicien er aenvraag van doet.

VERZEKERINGS MAETSCHAPPY.

DE

MINERVA,

TE ANTWERPEN.

Maetschappelyk kapitaal 5,000,000 frs.

De maetschappy verzekert tegen brand of onweder en gaz; alle roerende en onroerende eigendommen, mits eene onveranderlyke premie. — De premien zyn zoo laag dat de concurrentie onmogelyk zyn, en geeft regt om de verzeerde eene soliede waerborg aen te bieden. — De regeling der brandschade wordt spoedig bewerkstelligt en vergoed.

LE LABOUREUR, Hagelverzekering,

Gevestigd te Brussel (Rue des Cendres, 4).

Deze maetschappy verdient allen lof door hare prospectussen van betalingen die zy alreeds gedaen heeft sedert haer bestaan, en hoe zy de verzeerde, als de veldvruchten door den hagel getroffen zouden zyn, het spoedigste bevindt om den lotgevallene te vergoeden in muntspecien.

ASSOCIATIONS BELGES DE MUTILITÉS GEVESTIGD TE BRUSSEL.

Associatie op het leven en associatie van milite, om de plaatsvervangingen der lotelingen door het lot getroffen, te vergemakkelijken.

De tarief dezzer, is zoo laag als het zyn kan. Om nadere inlichtingen te bekomen, vervoegen men zich by de heer P.-J. VAN DERHALLEN, zaakwaerner, byzondere en generale Agent dezzer vier Maetschappien.

N. B. Degene die een agentschap van de eene of andere dezzer maetschappien verlangt, bieden zich ten spoedigste aen by gemelden Agent. (Goede commissien.)

BELGISCHE

HYPOTHEEK-BANK

gevestigd te Brussel, Koninglyke-straet, 28.

PANDBRIEVEN

(GRONDOBLIGATIEN),

gevende volgens hunnen duer 4 of 4 1/2 ten honderd intrest, betaalbaar per zes maanden, den 1 Mei en den 1 November, hetzy op het bureel der bank, hetzy by hare agenten.

DEPOT

van

BESTE GUANO

en van

KOLEN EN GRUIS,

by de Wed. SMETS, aen de Diersersche-poort, te St-Truiden.

EENIGSTE DEPOT

van opregte

MINERAEI-OLIE

by Gh. PORTMANS-CRULS, Groote Markt te St-Truiden.

Deze olie is zonder het minste gevaer en onvlambaer, geeft het helderste en zuiverste licht en is van de eerste kwaliteit.

De Liter aen 34 centimen.

By hem zyn ook te bekomen allerhande hangende en staende Lampen, amerikaensche bekken, alsook alle soorten van porcelain, alles aen de geringste pryzen.

DE PHENIX.

Belgische maetschappy van verzeering tegen brand, tegen ontbersting van gaz en tegen de schade door het vuur des hemels veroorzaekt.

Maetschappelyk Kapitaal 2,000,000.

Belgische maetschappy der VEREENIGDE RENTENIERS.

Associatie van overleving en Associatie van Militie, om de plaatsvervangingen der door het lot getroffen lotelingen te vergemakkelijken.

ALGEMEENE AGENTSCHAP

VAN

MILITAIRE PLAETSVERVANGEN.

gewaerborgd door den heer J. B. Martin, in de bogaerde-straet, 55, te Leuven.

Om alle inlichtingen en handelingen vervoegen zich te St-Truiden, Hamelstraet, 710, by den heer H. LEUNEN, zaakwaerner, byzondere en generale agent der gezegde maetschappien.

Degene, die een Agentschap van de eene of andere dezzer maetschappien verlangen, bieden zich ten spoedigste aen, by gemelde agent. — Goede remisen.

DEPOT

van amerikaensche

MINERAEI-OLIE, PETROL-OLIE,

ZONDER HET MINSTE GEVAER NOCH REUK

1ste kwaliteit aen 54 cent den liter.

De uitverkoopers krygen dezelve aen mindere pryzen.

Deze olie beveelt zich aen door hare uitmuntende hoedanigheden, is weinig vlugtig en brandt met de helderste vlam.

In hetzelfde magazyn vindt men aen zeer geringe pryzen een schoon assortiment hangende en staende opregte amerikaensche quinquets of lampen, welke gewaerborgd zyn.

by A. INDENKLEF, groote Markt, 75, te St-Truiden.

De ellenden, gevaren en teleurstellingen welke tot hiertoe de zieken hebben tegen gekomen in de walgachtige drogen, worden heden vervangen door eene zekere en geheele genezing met het lekkere gezondheidsmiddel REVALENTA ARABICA DU BARRY, van Londen, welk de volle gezondheid verschaft aen verteerings-zintogen, aen de zenuwen, langen lever en slymachtige vliezen, zelfs aen de afgematste personen, voor de slechte verteerings (despepses) maegontstekingen, darmontsteking, gewoone onstoppingen, speenziekten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duizeligheid, swaelingen het zuer, koud vocht, wallingen en brakingen, pynen, maegzuur, krampen in de maeg, slapeloosheid, hoest, beklumming, korte adem, stikvoed, teering, zweren, brand, zwarte gal, verzwakking, berceyn, ficht, koort, moederwael, zenuwsmart, bloedgebrek, waterzucht, witte maendestonden, bleekzucht, onvruchtbaarheid frisch en krachteloosheid.

Uittreksel uit 33,000 genezingen. — N. 52,081: M. de Hertog van Pluskow, Hofmarschalk, van eene maegontsteking. — N. 53,014: Mev. de markiezijn de Bréhan, van eene leverziekte van 7 jaren, met verzwakking, zenuwzettingen, slechte verteerings, slaapproosheid en zwarte gal. — N. 53,604: M. Dede, 13, Duriclerstraet, te Parys, van eene ontsleeking die alle geneeskundige behandeling wederstaen had. — N. 53,216: (Saint-Jean de Marianne) (Surooijen) 11 februario 1862. In ons hospitaal woeran ik het bestuut heb, berinden zich de lydende uitnemende van een REVALENTA ARABICA, en ik bi dus my er 78 kilos te willen van zenden. Zuster Fébroine van St-Joseph. — N. 50,416: M. de graaf Stuart de Decies, pair van Engeland, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebraken, krampen, wallingen, pynen aen de borstschoudeis. — N. 47,421: Juffer E. Jacobs, van schrikkellyke zenuwpynen, onverteeringen, brand, moederwael, zwarte gal. — N. 49,342: Mev. Maria Joly, de Norfolk, van eene 30jarige onstopping, onverteering, zenuwziekte, hoest, windachtigheid, krampen en wallingen. — N. 36,410: dokter Minster, van krampen, maegsmarten, slechte verteerings en dagelysche braking. — N. 51,323: W. Pulching, van de speenziekte. — N. 57,916: Indien ik de krizer ware, zou ik bevelen dat alle verzwakte soldaten er gebruik van maakten Chertillon, geneesheer.

BARRY DU BARRY en Cie, Keizerstraet, 12 te Brussel, 77 Regent-straet te Londen, en Place Vendôme 26, te Parys. — 1/4 kil. 2 fr. 25. 1/2 kil. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dublin kwaliteit, 1/2 kil. 8 fr. 3 kil. (franco) 33 fr. Tegen een bon op den post.

By M. Warnots, apotheker, St-Truiden.

TE BEKOMEN

by A. HERBOTS, tegen St-Marten Kerk, in de Stapelstraet, extra droog SPEK aen 1 fr. den kilo en aen 55 centimen den halven kilo.